

טיב הקהילה

וישלה
ט"ז כסלו תשפ"ו

המסגרת לפי אופק ירושלים

זמן הדלקת הנרות ומצ"ש

הרה"ג	4:00
מוצ"ש"ק	5:16
ר"ת	5:52

סוף זמן קריאת שמע ותפילה

סוזק"ש א'	8:10
סוזק"ש ב'	8:55
סוזק"ש א'	9:16
סוזק"ש ב'	9:46

גליון מס':

811

יו"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד'

בנשיאות מורנו ורבנו שליט"א
רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

טיב הפרשה

עליהם לדעת כי אכן בשעת נסיון אי אפשר לראות אור, ועל כן נדמה לו שהנסיון הוא נצחי, וכימי השמים על הארץ יצטרך להתמודד עמו, אך לא כן הוא, כי כל הנסיונות הם בידי הקב"ה, והקב"ה עיניו משוטטות בכל, ויודע הוא עד כמה הוא כח סבלו של אדם, ועל האדם לבטוח בו שלא יניחו הקב"ה להתמודד עם נסיונות שלא תהיה ביכולתו להחזיק מעמד עמיהם. אך כל עוד שהינו הולך בחושך, אות הוא שעדיין כוחו במתניו להתגבר על כל הקשיים העוברים עליו, ועליו לשמוח שביכולתו לעורר נחת רוח לבוראו בעמידתו בנסיונות.

וזהו תהילתו של דוד באמרו (תהלים צב, ג) 'להגיד בבוקר חסדיך ואמונתך בלילות', כי בלילות בעוד שהנסיון גדול, ונדמה לו לאדם שרבו כוחותיהם של החיצונים להרע ולהזיק, ואין מי שיעכב בעדם, אז צריכים להתחזק ב'אמונה' שיש אלקים המשיג בארץ, ובפועל אין ביכולתם להזיק מבלי שהוא יתברך יגור, יכולים הם לאיים על אלו המתנגדים להם, וזה עשה ה' כדי לנסות את בראיו, אבל להרע ולהזיק בפועל אין זה ברשתם. ועוד יבוא היום שגם איומיהם יתבטלו והיו כלא היו, וזה הזמן יהיה בחינת בוקר, לעומת ימי ההסתער שקדמו לו, ואז מוטל על האדם לשבח ולבטא את חסדיו של הקב"ה שעשה כעין הסתרה בעולם כדי לרומם את האדם המחזיק מעמד.

על פי דברינו אפשר להסביר ענין בקשת המלאך מיעקב 'שלחני כי עלה השחר', כי אין בקשה זו מובן על פי פשוטו, וכי סיבה היא זו להניחו לצרכיו אחר שמלכתחילה הגיע להתגרות ביעקב? ומה גם שלא רואים שביקש את סליחתו. גם עליו להבין את פירושו של רש"י שביקש שיניחו אותו לומר שירה של יום לפני הקב"ה, הרי זה השר ביקש מלכתחילה להתגרות ביעקב ולהפילו, והינו לכאורה מורד במלכות שמים, והאין בא כעת בטענה שעליו לשבח את בוראו? הלונו אתה אם לצרוננו?

אמנם יש לומר שאחר שהכיר יעקב בכוחו הרע של המלאך, ביקש לכבשו תחת ידו ולא להניחו שוב להתגרות בבני העולם, כדרך שעשו חכמינו ז"ל עם יצרא דעבודה זרה שחטוהו אחר שראו שבני העולם אינם יכולים לו, כמו כן היו מעוררים את עיני היצר של עריות ר"ל, כדי להקל סבלו מדרי העולם. וכך ביקש יעקב לעקור גם אותו מתגרה מן העולם, אחר שהכיר בכובד סבלו. אולם בזה השעה הבדיר המלאך שלא היה תכלית כוונתו להפילו חליה, כי אם להיפך, לרוממו, וזאת ע"י שיתגבר ויעמוד כצור החלמיש נגדו. גם רצה לעורר נחת רוח להשי"ת ע"י שיראה איך הצדיק מתגבר על הרעה אפילו לעת נסיון, וכיון שכן אינו מן הראוי שיעבירו מן העולם, מאחר שאכן עלתה לו לגרום קורת רוח במעשה זה. וזהו שנימק דבריו בטענה 'כי עלה השחר' וכבר הסתיים בחינת לילה היא שעת הנסיון, וכבר זכה יעקב לעורר נחת רוח גדול בשמים, על כן מן הראוי שיניחוהו ויזכה שוב לעורר קורת רוח למעלה ע"י אמירת שירה.

החזק לעת נסיון

ויאבק איש עמו עד עלות השחר:
ויאמר שלחני כי עלה השחר ויאמר
לא אשלחך כי אם ברכתני: (לב, כה כז)

יסוד גדול בעבודת ה' למדנו מזה המאבק של יעקב עם שרו של עשו. דהנה על כל אדם באשר הוא שם

עוברים מצבים של חשכות, ובהם עליו להתמודד עם כל מיני קשיים בגוף ובנפש ובממון, ובעודו מתמודד בהם נדמה לו שלא תהיה לו תקומה לנצח, כי אינו רואה לפניו שום קצה של אור, וזהו אחד מהנקודות שהקושי מורכב בו, ולולא נקודה זו לא היה הנסיון כה גדול.

מצאיות זה הינו גורם להרבה נפילות, כי לא כל אדם הוא מבטלי הנפש המוכנים למסור כל ימיהם למען השי"ת, ויש בין ההמון כאלו שכשל כח סכלם אחר שנדמה להם שלעולם לא יראו אור, ומתאשים מלהחזיק מעמד, ולהמתין פן יעבור זעם, ולכן נוטים מן היושר כשהיא מהוה פתרון למצוקתו.

וכדי לחזק את הלבבות באה התורה בסיפור דברים אלו כדי שישכיל האדם ויקח סימנים לעצמו ממעשי האבות, כי 'מעשי אבות סימן לבנים' הוא כלל גדול בתורה.

והנה רואים שבאותה מידה התנסה יעקב אבינו, כי בבוא שרו של עשיו לריב ריבו עם יעקב, לא ביקש כי אם להדיחו ממעלתו הקדושה, בואותה שעה כשמלאך רע זה הופיע לפני יעקב להפילו היתה עת צרה ליעקב, כי כוחו של מלאך הוא גדול ורם לעומת כוחו של אדם, ואם היתה דעתו של יעקב נוטה לחשוב כמו אלו שדעתם קצרה מלהכיל קשיים והתמודדויות בעבודת ה', לא היה ביכולתו להחזיק מעמד מול המלאך, כי מראש כבר היה קובע שאין לו חס ושלום שום תקוה, כי גם אם פעם או פעמיים עוד יהיה ביכולתו לעמוד נגדו, לא יהיה ביכולתו להכריעו לבסוף, ושוב לא היה מנסה אפילו אותו פעם או פעמיים, שהרי לדיעה זו תהיה עמלו לריק.

אולם יעקב אבינו דיעה אחרת היתה עמו, הוא לא הביט על המצב בעיני הבשר, כי אם בעיני אמונה ודעת. ידע אותו צדיק שאין מעמידים את האדם בנסיון שאין ביכולתו לעמוד בו, ולכן גם אם העמידו מלאך נגדו אין זו סיבה להיבהל ולהרים ידיים מולו, הוא ידע שאם אמת הדבר ואין ביכולתו להחזיק מעמד מול מלאך לאורך זמן, לא ינסה אותו הבורא ברוך הוא בכך, ובזו הרגע שהקב"ה יראה שאפסו כוחותיו של יעקב נגדו, מיד יכוף הקב"ה את המלאך לעזבו על נפשו, וכל עוד שהמלאך תופס בו אות הוא שעדיין יש בו כוחות להלחם נגדו, ועליו לעשות מעשה ולהתגבר עליו. ואכן קיים מה שנאמר 'ויאבק איש עמו עד עלות השחר' - עד אותה שעה שבו האירי ליעקב וזכה לבחינת 'עלות השחר' כי ידע הקב"ה ששוב לא תהיה בכוחו של יעקב להחזיק מעמד, ושוב לא הניחו את הקליפה להתגרות בו.

וזהו כמובן תשובה גם לאלו שנדמה להם שהנסיון הוא ענין נצחי, וכתוצאה מכך נופלים לידי זרועות היאוש,

טיב המערכת

המנחה על פניו

מסופר על אחד מגדולי ישראל שאף היה מרבה בשתדלנות עבור אחיו בני ישראל הנתונים במצור ובמצוק, ומכיון שנתן השי"ת את חינו בעיני המלך ושריו, כל אימת שהיו צריכים לפעול ישועה אצל המלכות למען הפרט או למען הכלל, היו מבקשים ממנו שיפעיל את השפעתו, והצדיק, למרות שהיה סולד מאוד מאותם גויים ולא אבה לדרוך על סף ארמונותיהם, היה מתאמץ וכובש את רצונותיו ובלב כבד הולך לבית המלכות כדי להיטיב עם אחיו בני ישראל, אך זאת היה מנהגו, שבכל פעם שנצרך להגיע לבית המלכות, לא היה ישן בלילה שלפניו והיה קורא תהלים ברמעות שליש, ואף בחזרתו היה ער כל הלילה שאחריה בתפילות לפני השי"ת שהמקום והאנשים שפגש לא ישפיעו עליו לרעה.

יעקב אבינו נאלץ להפעיל שתדלנות אצל עשו אחיו כדי שלא יהרגהו, והוא שולח לו דורון מיוחד, וכך מספרת לנו התורה: 'ותעבור המנחה על פניו, והוא לן בלילה ההוא במחנה', אבל לבו אינו עמו, הוא עושה כאן דבר שאינו מורגל בו, ולא רק שאינו מורגל, הוא סולד מזה: חנופה! לעבדיו הוא מצוה 'כה תאמרו לאדוני לעשיו, כה אמר עבדך יעקב', הוא קורא לו אדון ולעצמו עבד, ועוד אחר"כ כל ההשתחויות שהשתחוה לפניו, כל זאת הוא עושה בעל כרחו, אבל בלילה אינו יכול להירגע ולנוח, וכך מביא רש"י על המילים 'ותעבור המנחה על פניו': 'מדרש אגדה, 'על פניו' - אף הוא שרוי בכעס שהיה צריך לכל זה'.

כמובן שיש להתרחק מן הרשעים הרחק הרחק, וכמאמר התנא 'הרחק משכן רע', אבל לפעמים מגיעים למצב שאין ברירה, ומכל מיני סיבות צריכים אפילו להחניף לרשעים, אבל יש לזכור כמה מגונה היא מידה זו, וצריכים להצטער על כך, וכשם שאדם שמחמת חליו פטור מהנחת תפילין - הוא מצטער על כך ואינו שמח שנפטור מהמצוה, כך גם בדברים הללו צריכים להצטער על השימוש במידה מגונה ואפילו לדבר מצוה.

(ע"פ טיב התורה וישלח)

ניתן לשמוע את שיחותיו של מורנו ורבנו שליט"א במספר מיוחד וישיר

באידיש: 073-2951321 • בלשון הקודש: 073-2951320

עדכוני שיחות: 0534-100024

טיב
ההודעות

עדין לכוין בכל הדרכות בשמונה עשרה

- א. המתפלל צריך שיכוין בכל הברכות, וכוננה זו היינו פירוש המילות, וזה אפילו למד דמצוות אין צריכות כונה, דשם היינו לצאת ידי המצוה, משא"כ בזה דענינו הוא שלא יכוין בדברים אחרים בעת התפילה (סי קא טא ומ"ב סק"ב וביהל"ה מהתפלל).
- ב. וירגיל אדם את עצמו לכוין עכ"פ בחתימת כל ברכה (מ"ב סק"א).
- ג. נראה דטעמו דחתימת הברכה הן סיפור שבחיו יתברך וראוי שיכוין את לבו יותר בסיפור שבחיו ממה שיכוין בשאלתו (כ"ח), ויש בהן מאה ושלוש עשרה חיבות כמו שיש בתפלת חנה, ומאה ושלוש עשרה פעמים לב בחומש לומר, שצריך בהן כוונה הלב (טו), ועוד נראה לי הטעם שצריך לכוין יותר בחתימת כל ברכה, מפני שיש בה הזכרת השם וכל מי שאינו מכוין בהזכרת השם הוא נענש (כח"א אות א).
- ד. ואם אינו יכול לכוין בכלום, יכוין לפחות באבות, כי הוא סידור שבחו של מקום, ע"כ אינו בדין שיהא אז פונה לבבו לדברים אחרים (סי"א ומ"ב סק"ג).
- ה. והטעם כתב אבודרה"ם, לפי שהיא שבויה יותר משאר ברכות מפני שיש בה גדולת השם וחות ראשונים ואנאל אחורונים ע"כ, והכלבו כתב, לפי שיש בה מ"ב חיבות כנגד שם של מ"ב ע"כ, והביא דבריהם אליה רבה אות א', ולי נראה עוד הטעם מפני שרוב כונת התפילה היא בברכת אבות כמבואר בשער הכוונה ובסידור הרש"ש ז"ל (כח"א אות ב).
- ו. וכן משום דברכה זו מתחלת בברוך ומסיימת בברוך

וכמה שמות נזכרו בה, א-להינו וא-להי אבותינו והיא סמוכה לגאל ישראל (מהרש"א), וגם בה עצמה נזכרת הגאולה ומביא גואל וכו' (ערוך ט"א).

ז. ויש פוסקים דגם מודים חשוב כאבות לכתחילה, וי"א דלענין דיעבד מודים קל מאבות (מ"ב סק"ג ושע"צ סק"ג).

ח. ע"כ מה נכון מאוד להמונים שילמדו פירוש המילות של כל התפילה, ועכ"פ של ברכת אבות ומודים בודאי יש חיוב עליו לידע ביאורו (מ"ב סק"ג).

ט. משמע מלשון המחבר, דאפילו לכתחילה מותר לעמוד ולהתפלל כשיודע שלא יוכל לכוין אלא בברכת אבות, כיון שהוא אנוס שאינו יכול ליישב דעתו בשאר הברכות, מ"מ נראה פשוט דאם יכול להמתין וליישב דעתו מטרדותיו ולא יעבור זמן ק"ש ותפילה ע"ז, דצריך ליישב דעתו (ביהל"ה אות א).

י. אם הוא משער שאפילו באבות לא יכוין, לא יתפלל כלל עד שתתיישב דעתו שיהיה יוכל עכ"פ לכוין באבות (מ"ב סק"א).

יא. אם לא יכוין באבות, אף על פי שכוין בכל שאר הברכות, יחזור ויתפלל (מחבר), ובומננו אין חזרון בשביל חסרון כוונה, דחוששים שאף בחזרה קרוב הוא שלא יכוין, ואם כן למה יחזור (ומ"א ס"א).

יב. אם היה סיבה מיוחדת שמחמתו לא יכוין, כגון שאחז חפץ בידו, היה יחזור אף בזמניו, שאם לא יאחזם יכוין (שע"צ סי' צ"ו סק"ב).

יג. וכתב החסד לאלפים, דעל כל פנים בדיעבד תפילתו תפילה ולא הו"ל ברכותיו לבטלה, רק צריך להבין חומר הענין ולהתאמץ בכל כוחו לפחות לכוין בברכה ראשונה (כח"א אות ד).

יד. ומ"מ לא יסיח דעתו מן השאר, כי זה דומה למי שאבד מרגלית אחת התיסק אדעתין שיאבד כל המרגליות שיש לו מפני האחת שנאבדה, אלא אדרבה הוא נזהר בתכלית הזהירות בכל מה שאפשר לו ליזהר כדי שלא יאבד עוד, וכל שכן אם אבד פעם אחת ושמים

שיחזר הרבה שלא יאבד עוד שום דבר (כח"א סי' צ"ח אות ט"ו).

טו. אבל קריאת שמע שעיקר מצות כוונתה אינה אלא פסוק ראשון חזרון, שבקל יוכל לכוין, וכן פסוק פותח את ירך שבפסוקי דמרה (שורע הרב ס"א).

טז. כתב הח"א, ג"ל כיון דמצד הדין צריך לחזור ולהתפלל, עכ"פ אם נזכר קודם שאמר בא"י בסוף הברכה, יחזור לומר מאלקי אברהם וכו' (מ"ב סק"ד).

יז. אם לא יכוין בחלק מן הברכה כראוי חזר ממקום שלא כיון, ואינו צריך לחזור לתחילת הברכה (ה"לש פ"ח ס"ח).

יח. והכוונה שהיא לעיכובא, היא שיכוין את פירוש אותם התיבות שהם עיקר ענין הברכה ותוכנה, אבל התיבות שאינן מעכבות בתוכן הברכה, אפילו דילגם אינו צריך לחזור, אף בברכת אבות, וכ"ש כשאמרם אלא שלא כיון בהם כראוי (ה"לש שם בחזרה ט).

יט. בשם מרן החו"א זצוק"ל, שאם אחר לא כיון באבות, אם לא התחיל עדיין אתה גיבור יזהר במחשבה את כל ברכת אבות (אורחות רביע עמוד נ"ט).

כ. י"א דמי שלא כיון אבות ונזכר באמצע התפילה, אף שאין אנו נזהרים לחזור ולהתפלל, מכל מקום כיון שמדינת חזון, ראוי לנהוג כמו שאמרנו בשם החו"א להזהר בליבו מברכת אבות ואילך בכוונה עד מקום שעומד, וגם ישתדל לכוין היטב במודים, כי כל מה שאפשר לתקן ראוי לעשות (ה"לש ט"ו).

כא. מי שדרכו להתפלל במתן ובכוונה ואף שבה בתחילת התפילה אין יכול להתפלל בשווה לא יועיל להתפלל עמהם יחד כיון שהוא מתנהל לאט ובמתן, ואם יתפלל עמהם בטהרה ויפסיד הכוונה, מותר לו להתפלל על הסדר, ויראה לכוין שברכו וקדושה יאמר עמהם בין הפרקים ולא יעמוד באמצע הפרק, וכל לבבות דורש ה' (שע"צ סי' נ"ב סק"א).

מלחמת היצר הוא מלחמה תמידית במשך כל ימי חי האדם

אמנם עדיין יש לנו לזכור תמיד, שהיצר הרע אינו נח מלחמה עם האדם, אפילו אם נצחת אותו פעם או מאה פעמים הוא ממשיך להילחם נגדך עד אשר יכחיד אותך משני העולמות חלילה. ויש על כל אדם משיאל לדעת דבר זה מראש, שדבר זה הולך לחזור על עצמו במשך כל ימי חייו עד יומו האחרון ממש. כל פעם לאחר שיוכח לנצח את היצר, שוב יבוא היצר בטכסיס חדש אין לפתותו חלילה לדבר בעייה.

כי רק כל עוד שהיצר הרע נלחם עם האדם עדיין יש לו לאותו אדם מה לחפש בעולם הזה, לעומת זה מי שסיים את מלחמותיו עם יצרו, כבר השלים את תיקונו עלי אדמות ושוב אין לו מה לפעול בהאי עולמא. והוא הסיבה שאנו רואים התגברות תמידית במלחמת היצר, אפילו לאחר שכבר ניצחו אותו שוב ושוב.

'יציר לו' שמה ייהרג הוא את אחרים, כי לא רצה בשום אופן להרוג את היצר הרע, מאחר שהוא תכלית בריאת האדם

ומעתה יובן שפיר, למה 'יציר לו' ליעקב אבינו שמה ייהרג הוא את אחרים, ולמה לא הרג יעקב אבינו את עשו על ידי שם המפורש, או על ידי תנינת עינו בו ויהיה נהפך לגל של עצמות. כי יעקב אבינו ידע שחלילה לנו להרוג את עשו הרשע שהוא נגד היצר הרע, כי דייקא כך הוא רשע הש"ת, שיהיה יצר הרע בתוך האדם בשוק כל ימי חייו, והוא תכלית יצירת האדם - לכך נוצרת, שיהיה בתוכו יצר הרע, ויצטרך ללחום איתו ולנצחו פעם אחר פעם.

לכן 'יציר לו' שמה ייהרג הוא את אחרים, כי לא רצה בשום אופן להרוג, כי אם כן לא יוכלו בני ישראל בכל הדורות להשלים עיקר תכליתם, ללחום עם היצר הרע במשך כל ימי חייהם. יעזור הש"ת, שנוכח לסייעתא דשמיא מרובה לצאת למלחמה נגד היצר הרע, ולהעביר אותו מלכביו, לנצחו ולהתגבר עליו, ושוכה כבר בקרוב שהקב"ה ישיחוט ויבטל לגמרי את היצר הרע וכל כח הרע מן העולם, בביאת משיח צדקנו במהרה בימינו, אמן.

שהתקרב אליו עשו הרשע - שהוא נגד היצר הרע.

כשהאדם מקדים לצאת במלחמה נגד יצרו, מובטח לו 'ונתנו

ה' אלקיך בידך'

וכמו שנאמר (דברים כה, י'): 'כי תצא למלחמה על אויבך, ופירשו הספה"ק שכן פירושו, אל תחבה עד שהיציר"ר יבוא אליך, ורק אז תתחיל להילחם אתו. רק 'כי תצא למלחמה על אויבך', מדי יום ביומו אתה צריך להקדים ולצאת במלחמה נגד היצר"ר, עוד לפני שהיציר"ר מגיע אליך יש עליך להקדים ולצאת במלחמה גדולה נגדו, ואז תזכה להבטחה הגדולה, 'ונתנו ה' אלקיך בידך ושביט שביט', שלאחר מכן כשהיציר"ר יגיע אליך, כבר תוכל להתגבר עליו ולעמוד בניסיון.

וזה אחד מן הכללים הידועים בין עורכי המלחמות, שיש להקדים ולתקוף את האויב בארצו ובמולדתו, עוד בטרם יהיה מוכן למלחמה, ורק אז נוכל להכות בו שוק על ירך. לעומת זה לאחר שהאויב כבר הקדים לכבא אל ארצך בטרם היית מוכן, או אז צריך כבר רחמי שמים מרובים שלא להיכשל, במצב הזה כבר לא פשוט כלל לנצח, וצריכים כבר הרבה יותר רחמי שמים להתגבר על היצר ולהכניעו.

ולכן מדי יום ביומו צריכים מחדש להקדים את היצר"ר ולצאת במלחמה כנגדו, עוד לפני שהוא בא במלחמה עם האדם. ועל זה הדרך עשה יעקב אבינו, שהכין עצמו למלחמה גדולה עוד בטרם שהתקרב עשו אליו. ועתה יובן שפיר אין נעשה לו נס גדול כזה, שברגע אחד נהפך כל לבו של עשו הרשע מאויב גדול ומובהק, לאוהב וידיד נאמן. כי על ידי שקיים יעקב אבינו 'כי תצא למלחמה על אויבך', שהקדים לצאת בעצמו למלחמה נגד היצר, על ידי זה אכן נתקיים בו ההבטחה הגדולה, 'ונתנו ה' אלקיך בידך ושביט שביט', עשו נותן ונכבש בידי יעקב בקלות מבלי שיעקב אבינו יצטרך ללחום איתו שום מלחמה, רק מאליו נמסר אליו ונהפך לידידו ואוהבו.

מלחמת היצר

דרכי המלחמה עם היצר הנלמדים מפרשת וישלח

גודל חשקו וחמדתו של אותו רשע, לכלות סוף סוף את זעמו ושנאתו באחייו יעקב ולרצחו נפש חלילה. ואם כן איך יתכן שברגע אחד נהפך כל לבו מן הקצה אל הקצה, 'וירץ עשו לקראתו ויחבקו ויפול על צווארו וישקו ויבכו' (בראשית לג, ז), והנה במקום לרצחו ולהורגו חלילה כתאוותו הגדולה, הוא מחבקו ונופל על צווארו, הוא מנשק אותו ובוכה, ואינו עושה לו שום רעה כלל והדברים מתמיהים ומפלאים, איך יתכן דבר כזאת במציאות, איך נהפך לבו של עשו ברגע האחרון, משונן גדול ומובהק לידיד נאמן כזה, הרי זה ממש נס למעלה מדרך הטבע.

מדי יום ביומו יש להקדים ולצאת במלחמה נגד היצר הרע ולאום מלאום יאמץ
ונראה לבאר כל זה בס"ד על פי מה שמבואר בספה"ק תניא (ליקוטי אמרים פרק ט), שיעקב ועשו מרמזים על היצר טוב והיצר הרע, יעקב מרמז על היצר טוב, ולעומת זה עשו מרמז על היצר הרע. וזהו שם שנאמר בנבואה לרבקה אשתו (בראשית כה, כג), 'ולאום מלאום יאמץ', היינו שבתוך כל אחד ואחד מישראל יהיה תמיד שני בחינות הללו, יעקב ועשו, יצר טוב ויצר הרע, הנלחמים במלחמה תמידית זה עם זה.

'וירא יעקב מאד' - מהמלחמה התמידית עם היצר הרע
ומעתה יובן שפיר למה 'וירא יעקב מאד', כי אכן מדובר במלחמה גדולה וכבידה, ללחום במלחמה תמידית עם היצר הרע, כדאיתא בגמרא (ירושלמי ל, יצרו של אדם מתגבר עליו בכל יום ומבקש המיתו, ואלמלא הקדוש ברוך הוא עוזרו אין יכול לו. ולכן 'וירא יעקב מאד' מפני השונא הגדול שמתגבר עליו בכל יום ומבקש להמיתו, ומי יודע אם יזכה לסייעתא דשמיא להניצל מידו. ולכן הכין עצמו לדורון התפילה ולמלחמה והתפלל בזה שיוכח לסייעתא דשמיא להניצל משונאו הגדול, בבחינת 'הקב"ה עוזרו, יכול לו. ויצא בפועל במלחמה גדולה עוד בטרם

טיב הבנין

בריש פרשתן כתיב (בראשית לב, ז), 'ושובו המלאכים אל יעקב לאמר באנו אל אחיך אל עשו וגם הולך לקראתך וארבע מאות איש עמו. ויירא יעקב מאד ויצר לו ויחץ את העם אשר אתו ואת הצאן ואת הבקר והגמלים לשני מחנות', ופירש"י, 'באנו אל אחיך אל עשו' - שהיית אומר אחי הוא, אבל הוא נוהג עמך כעשו הרשע, עודנו בשנאתו. 'וירא יעקב' - 'וירא' שמה ייהרג, 'ויצר לו' אם ייהרג הוא את אחרים.

למה לא הרג יעקב את עשו על ידי שם המפורש או על ידי תנינת עינו בו

יש להבין למה היה ירא יעקב עד מאד מעשו הרשע, הרי מצינו במשה רבינו שהרג את המצרי בשם המפורש כמו שפירש"י (שמות ב, י), ובדואי גם יעקב אבינו היה יכול לעשות כן, להרוג את עשו בשם המפורש. ועוד אנו מוצאים אצל התנאים והאמוראים הקדושים, שנתנו עיניהם ברשעים ועשו אותם גל של עצמות (ברכות נח, שבת לז, ב"ב עה, סנהדרין ק). ובדואי היה יעקב אבינו יכול להשתמש גם כן בעצה זו, ליתן עינו באותו רשע עשו, ולעשותו גל של עצמות, ואם כן למה התיירא כל כך מעשו הרשע, 'וירא יעקב מאד'.

וביותר יש להבין למה 'וירא לו' - שמה ייהרג הוא את אחרים. הרי מדובר כאן מעשו הרשע שאין לך 'רודף' גדול ממנו, ואם כן למה 'וירא לו' שמה ייהרג הוא את אחרים, הרי כן הוא ההלכה שיש לו להרוג את כולם, מדין 'הבא להרג השכם להרגו', ומה שידע להצטרף בזה על הריגתם.

הנס הגדול למעלה מהטבע בעת פגישתם של יעקב ועשו פנים בפנים

ביותר ביותר יש להבין איך באמת קרה נס גדול כזה שאין כמותו, עשו הרשע אשר השנאה הגדולה אל אחיו עקב כבר כבשה בלבו כבר שנים רבות, מגיע סוף סוף לרצוח חלילה את יעקב וכל זרעו, אי אפשר לתאר

ותירץ בספה"ק "תולדות אדם" פרשא דידן על דרך החסידות, וזה"ק: "הענין מפסוק זה הוא, כי יש בכל איש מִשְׂרָאֵל שתי בחינות בעבודת השם יתברך, האחת בחינת עשייה, היינו בחינת המעשה, לעבוד בכל גופו וכוהו. אשר על זה כוח הייצר המונעו, וזה 'השאר שבעיטה' המעכב מלעבוד את השם יתברך (ברכות יז.)."

"ובחינה השנית, הוא הנקודה שבלב שכל איש הישראלי, מצד 'כי חלק ה' עמו יעקב חבל נחלתו' (דברים לב, ט), ונשמת ישראל הוא כמו חבל הקשור בתרין ראשין, 'מוצב ארצה וראשו מגיע

השמימה' (לעיל כח, יב). ולזה שואף הנפש הישראלי, וזורח שם, לעלות למעלה בכמה כיסופין, להידבק באור החיים על ידי מצוות ומעשים טובים. וכמאמר התנא (ברכות שם) 'רצוננו לעשות רצונך'."

"ובזה הנקודה הנשרש בלב ישראל, אינו שולט בו הכוח שאור שבעיטה ושעבוד מלכויות, ולא שום כוח מסטרא אחרא הנ"ל". וזהו פירוש הפסוק, 'אם יבא עשו אל המחנה האחת והכהו', היינו בחינת מעשה בעבודת השם יתברך ששולט בו הסטרא אחרא רח"ל. - 'והיה המחנה הנשאר לפליטה', היינו בחינת הנקודה שבלב הנשאר בכל איש הישראלי, אשר בזה אין כוח להסטרא אחרא לשלוט. ועל ידי זה הנקודה יהיה פליטה לבחינת הרע שבחלק המעשה, לשון 'מפלט פליט'. - ואז יתוקן כל בחינות המעשה גם כן, וכל הרשעה כולה כעשן תכלה, ותעבר ממשלת ודון מן הארץ, אמן במהרה בימינו" עכ"ה"ט.

* * *

סיפר הרה"ק רבי ישראל מבלח'וב זצוק"ל, שבעת היותו בימי צר מצוק במחנות העיניים בשנות השואה, היה שם איש יהודי אחד רשע גדול וכופר גמור, שעבד בשירותם של הגרמנים הנאצים ימ"ש. טיב עבודתו היתה בדבר נורא. הוטל עליו לרוקן את ספרי התורה הקדושים מכל בתי הכנסת בכל מקום שהגיעו, להוציאם מן הארון הקודש ולהביאם לשריפה במו ידיו, רחמנא ליצלן.

פעם אחת חמדו להם הרשעים לצון, וכדרכם בכל מקום להשפיל ולבזות את היהודים, ציוו עליו המפקדים לירוק על הספר תורה רחמנא ליצלן לפני שמעלהו באש.

והנה דווקא מתוך פקודה נוראה שכזו ניצתה בו באותו רשע הנקודה הפנימית, ולא אבה לבזות כך את הספר תורה, ולא הסכים לירוק עליו בשום אופן ויהי מה.

כאשר ראו זאת הרשעים הנאצים ימ"ש, לא יכלו לסבול את עוז רוחו של היהודי, ועיקשותו ודבקותו ביהדותו. הם החלו לאיים עליו בעיניים קשים ונוראים שישנה את דעתו, אך הוא בשום אופן לא שמע להם, ורק את עצמו אל תוך האש בועקת נוראות של "שמע ישראל ה' אֱלֹהֵינוּ ה' אֶחָד" (דברים ו, ד) ותיקף שרף את עצמו על קידוש השם ביחד עם התורה הקדושה.

יהודי בדרגה כה נמוכה, מוסר את נפשו בשביל כבודה של תורה!

הוא הדבר המבואר הרבה בספרי חסידות בגודל מעלת נשמת ישראל, אפילו של פשוטי העם, שמעלת הנקודה הפנימית נשארת תמיד בזוהר טהרה.

והוכיחו ממ"ש בפ"ק דבריות (ו): שצריכים אנו לצרף באגודת תעניתנו את פורשי ישראל, שהיו באגודה אחת עמנו. והסימן לזה סממני הקטורת, שהיה ה'חלבנה' בצירוף עמהם. - והיינו טעמא, מחמת שהנקודה הפנימית שיש בכל אחד ואחד מישראל הוא יקר מאוד מאוד, כמאמר חז"ל (סנהדרין מג). 'אף על פי שחטא ישראל הוא', מפני ששורשם נחצב מסגולת אצור מלכו של עולם, כאמור בתורתנו הקדושה (שמות יט, ה) 'והייתם לי סגולה מכל העמים'. ועל כך אנו מברכים בכל יום: "הבוחר בעמו ישראל באהבה".

*

איש משכיל אחד שאל לפני מרן הבעל שם טוב הקדוש זכותו יגן עלינו, שמצא כתוב בכתבי יון העתיקים, שאחת בכמה מאות שנים ישנה 'תופעת טבע' הנוצרת ממפגש נדיר שבין השמש והירח, וגורמת לירח סערה עזה מאד (הוריקן), וכשפוגעת בתוך הים מתרוממים בעקבותיה גלי צונאמי אדירים, עד שבכוחם של הרוחות הללו לבקוע את הים. - ואם כן שאל אותו משכיל את הבעל שם טוב, מה כל הגדלות והשבח של קריעת ים סוף, אולי היתה זו תופעת טבעית של צונאמי...

ענה לו הבעל שם טוב, אף אם לו יהי כדבריו, הרי בעצם הדבר שהסתובב הכל כשיגיעו ישראל במנוסתם בדיוק אצל שפת הים בשעת המדויקת של בקיעת הים, הקורה - לפי דבריו - אחת בהרבה מאות בשנים, ובדיוק כשיכנסו המצריים אל הים הוא יחזור לאיתנו, כשאף אחד מישראל לא טבע בים ואף אחד מן המצריים לא ניצל, הרי זה נס גדול.

אולם מיד אחר צאתו, פנה הבעל שם טוב אל תלמידיו ואמר להם, שזה האיש לא יועיל לו כל תשובות שבעולם! ומה שענה לו הוא רק על פי איולת שאלתו, כדכתיב (משלי כו, ה) "ענה כסיל כאיוולתו". - אבל העיקר הוא להאמין באמונה פשוטה ותמימה בדברי תורתנו הקדושה, ומי שאינו רוצה להאמין תמיד ימצא לו היצר

התירוצים שונים, ועל כל תשובה שיקבל ימצא פירכא כל דהו. והיינו משום שהאמונה חדורה ומושרשת ונטועה עמוק בעצם נקודה הפנימית שבנשמת איש ישראל, בשורש נקודת חיות, מאבותינו מן הדעת והשכל. וירושה היא לנו האמונה מאבותינו שעמדו על הר סיני, וראו ושמעו "אנכי ה' אלקיך" (שמות כ, ב). ומאבותינו ורבותינו הקדושים דור אחר דור, עד אברהם אבינו עליו השלום ראש המאמינים. ואם כן מטבעה הפשוט של הנשמה, להאמין בה' אלקינו ובתורתו הקדושה, שהיא בעצמותה חלק מעצמות אור אין סוף ברוך הוא, חלק אלקי ממעל, כטבעו הפשוט של הגוף לצמוח למים.

לפיכך האדם הבונה את יסוד אמונתו על שכל ועל הגיון טועה הוא, שאם אמונתו נבנית על ראיות והוכחות שכליות, מהרה יוכל לטעות בהם.

ולכן לא נכון מאוד מה שמצוי בזמנינו הרבה מחזירים בתשובה שבאים רק בדרך זו של הוכחות וראיות על קיום הבורא, ואמיתות תורתנו, ובונים האמונה רק על 'הוכחות חותכות' וכיוצא. - ואין זו הדרך הנכונה, אלא צריך לעורר את לבבם באהבה וקרה, ובהשפעת הרבה קדושה ויראה תורה ודעת, וממילא יידלק הניצוץ שבקרבם בשורש הנקודה הפנימית. ולהניח לאמונה הטבעית שבנשמותיהם לצאת ולהתגלות מעצמה, ולא רק בחקירות שונות וכדומה לכפות ולהכריח עליהם את האמונה. כי בתוככי לב כל איש מישראל פנימה כבר טמונה וגנוזה האמונה בנקודה פנימית קודש הקדשים, הנשמרת בזוהר טהרה מכל משמר, על ידי שומר עמו ישראל בעצמו, כידוע מספרים הקדושים, אשר בנקודה זו אין מגיע שום פגם ושום טומאה וזוהמא. ומהו השורש קיימא לן (סנהדרין מד). ישראל אף על פי שחטא ישראל הוא, כי גם אם יתרחק הרבה מאוד וירבה להפשיע חלילה, תמיד תישאר ר' הנקודה בשלמות קדושתה, אלא שנגזרת ונחבאת עמוק עמוק, הסתר בתוך הסתר, ומכוסה מאוד בכתמי חלאת העוונות. וזוהמת התאוה והשקץ שהחידר האדם בליבו, מחשיכים ומכסים את אור זו הנקודה.

אבל בבוא העת שירצה השם יתברך באיזה דרך שהוא, או מחמת גורמים שונים המשברים ליבו של אדם, ומקרים את כל המסכים הנוראים הללו, ומסירים הכיסויים. - אז מגלה האדם לפתע אור גדול וחזק צח ומצוחצח בליבו ובנשמתו, אשר במהרה יוכל כשילך ויצעד בדרך הישר, להתהפך עצמו בכריה חדשה ואיש אחר למרי.

ואנו אין לנו אלא לעורר ולהאיר את לב העם, לדבר אל ליבם ולקרבם לאביהם שבשמים, עד שמעצמה תתעורר השלהבת שבלבם. וזו הדרך הישרה והנכונה בקירוב אחינו בני ישראל. כדוגמת הארת המנורה הטהורה, שעיקר עבודתה בהטבת הדשן ובהעלאתה עד שתהא שלהבת ה'נקודה הפנימית' עולה מאליה בנשמות ישראל קדושים. וכמעט שאין בכוחנו להכריח בכוח התעוררות לב וזולתנו, כאשר הוא עומד וסותם ואוטם את לבו בעל כרחו.

*

מעשה נאה עם טיב מוסר השכל חזק התרחש בבית מדרשו של החידושי הרי"ם זצוק"ל בתחילת נשיאותו, והובא בספה"ק "שיח שרפי קודש" (ערך יצה"ר אות ב).

בעת שהתחיל הגה"ק החידושי הרי"ם להנהיג את נשיאותו ברמה בעיירה גור הסמוכה לזווארשא, היתה שמחה גדולה מאוד בין החסידים, בהיותו מפורסם בכל רחבי פולין כגאון עצום ואחד מגדולי צדיקי הדור.

לכבוד השבת הראשונה שנהג את נשיאותו הגיעו מאות אורחים להסתופף בצל הקודש בגור, ועשו מזה עסק [טראסק] גדול בהפקת אירועי ענק, ובקבלת פני כל החסידים וסידורם על הצד היותר טוב, והיו הכל רוחשים וגועשים בהתרגשות לכבוד

סיפורי השגחה פריטיה

שנשחרו מערכת ע"י הקוראים

בא השלישי והכריע

"אולי ניסע יחדיו להתפלל במקום המקדש לכבוד יום ההולדת של בנינו מחמד עינינו?" בקשה רעייתי.

היה זה במוצאי שבת קודש ולא כל כך התחשק לי לצאת ולחפש חנייה באזור הכותל. זהו זמן עמוס במבקרים ומתפללים ולמצוא חניה זו משימה בלתי אפשרית... הסברתי לאשתי שהחניה בעייתית, אבל אשתי התפללה להיכן נעלמו כל דיבורי האמונה ובטחון שאנו לומדים ומדברים בבית, "וכי חנייה זו הבעיה של הבורא?"

האמת שהתביישתי מעט כי היא צדקה ממני, הנעתי את הרכב ויצאנו לדרך. הגענו לשער האשפות, הצעתי לאשתי ובני לרדת ואני אמשיך לחפש חניה לבד כך שהם לא יצטרכו לצעוד רגלית ממקום החניה. נסעתי לכל האורך ולא מצאתי ולו חניה אחת פנויה. נכנסתי לחניה של הר ציון וגם שם אין אפילו בדל של רמז לחנייה פנויה, רצייתי לצאת ונתקלתי בשתי נהגים שהתחילו לריב ביניהם על מקום חנייה אחת שהתפתנה, זה צועק שהחנייה שלו וזה צורח לעומתו שהוא הקדים לבוא והחנייה שלו... המצב היה מלחיץ ולא נעים אבל לא היה לי דרך לצאת מהסבך.

התפללתי בינתיים בבלתי אפשרי שכלל זאת יהיה לי מקום חנייה, שהרי נסעתי דרך של חמישים דקות מהבית... לפתע הגיע המצב בין הנהגים לתגרה של ממש עד שהנהג האחד החליט לוותר ולהסתלק מהמקום. עכשיו המתנתי שהנהג המנצח יכנס לחנייה כדי שאוכל לצאת משם. אבל הנהג לא נכנס, פתחתי את החלון לשאול מה קורה ואז שמעתי את המבוגר שישב לידי הנהג האלים מגביה קולו ודורש בתוקף: "אני לא מוכן שתחנה כאן!!! תיקח אותי מכאן!!!"

אני לא מוכן להנות מחנייה כזו!!! אני שומע וממתין לראות איך ייפול דבר.

הלא יאומן קרה והנהג בציווי המבוגר שישב לידי נאלץ לסגת מהחנייה ואני הקטן זכיתי לחנות וללכת להתפלל במקום המקדש.

הם אפילו לא ידעו שכל המריבה שלהם היתה כדי שלי תהיה חנייה...

הצגה מאת פ. פ.

המעניין לזכות את הרבים בסיפור של השגחה פריטית
מוזמן לשלוח א"ר שמחה סמואלס
בפקס: 15326517922
או: o.y.wines@gmail.com

בליל שבת קודש לאחר התפילה, עברו כל הציבור הגדול בלב הומוה לפני הרבי החדש, כדי לקבל ברכת שלום כנהוג. והיו הכל דוחפים ונרדפים מחמת הצפיפות הגדולה, שרצו כולם לראות וליראות את פני הקודש. ידי הגבאים הנאמנים היו מלאות עבודה, בניסיון להשליט סדר מסוים, כדי שיוכלו כולם לעבור בתווך כראוי, אך מרוב הציבור והבלגן הגדול לא עלתה בידיהם כל כך. לפתע בתוך כל אותה המולה רבתי, עלה הרבי החידושי הרי"ם בעצמו ונעמד על הספסל, וביקש לומר כמה מילים לציבור הקודש.

תיכף הושלך הס בכל רחבי בית המדרש, והכל עשו אונם כאפרכסת לשמוע מה בפיו של הרבי החדש, שזה עתה עלה על כס ההנהגה.

הרבי פתח את דברי קדשו בקול רם, ומנהמת ליבו אמר, הנה **שלמה המלך** ע"ה החכם מכל אדם אמר בסיום ספר **הקללת** (יב, יג) "סוף דָּרָךְ הַכֹּל נִשְׁמָע, אֶת הַאֱלֹקִים יִרְא, וְאֶת מִצְוֹתָיו שִׁמֹּר, כִּי זֶה כָּל הַקָּדָם".

על מה הזהיר כאן הכתוב?

אך לפעמים, ועק הרבי, 'גונב' היצר הרע מן היהודי את **'הנקודה הפנימית'** שבכל דבר, ומשאיר בידו רק את המעטפת החיצונית... הוא מניח לו לטרוח ולעסוק הרבה בכל המעשים החיצוניים, שאין בהם כמעט כלום, ומשכיח ממנו את עיקר התכלית הנרצח שבכל דבר...

כדי שלא יתבלבל האדם ממראה עיניו ומן הבלגן החיצוני הגדול, מזהירנו הכתוב לבל נשכח את העיקר: "סוף דבר הכל נשמע את האלקים ירא ואת מצוותיו שמור, כי זה כל האדם!"

אף אנו, הרעים הרבי, בעמדנו כה בתוך כל ה'בלגן' הגדול [גראש'קע] וכל החיצונית סביב הרבי החדש... ניתן אולי להתבלבל שזה עיקר החסידות, בכל הדברים החיצוניים, כאשר יש לנו ב"ה 'עולם גדול' ורבי חדש, או בית מדרש מפואר... וכל כיוצא בזה. - יש לזכור היטב מה טפל ומה עיקר, שלא נעשה מן הטפל עיקר! דברי קדשו שנאמרו בלחב אש עשו רושם גדול בלבבות, וכך היה מנהיג נשיאותו בקודש תדיר, לחפש בכל דבר את **'הנקודה הפנימית'**, ולא להיסחף אחר המראה החיצוני.

בנתיב דרכו בקודש תירצו זקני החסידים במאמר הכתוב בפרשת תרומה בעת בנין המשכן הנאה והמפואר (שמות כה, כא) "וְאֵל הַקָּרָן תִּתֵּן אֶת הַקֶּדֶת אֲשֶׁר אֶתֵּן אֵלֶיךָ. וּמִן הַתִּימָה, לְמַה נֶּצֶרְךָ זֶה הַצִּיּוּי, הֲאֵפִשִּׁיטָא שְׂכָל עֵיקְרוֹ שֶׁל אֲרוֹן נֹעֵד בְּשִׁבְלֵי הָעֵדוּת שְׁבוּ, כַּמְפֹּרֶשׁ כְּמֵה פַעֲמִים בַּפְּסוּקֵי הָאֲרוֹן, וְאֵם לֹא יִתֵּן אֶת הָעֵדוּת בְּתוֹכוֹ לְמַה לִּי כָל הָאֲרוֹן.

וכבר תמה בזה רש"י ז"ל על אתר: "ואל הארץ תתן את העדות - לא ידעתי למה נכפל, שהרי כבר נאמר (שם טו) 'ונתת אל הארון את העדות' ע"ב.

ברם, הוא שהכתוב עומד ומזהיר את ישראל, אחר שיראו את כל היופי החיצוני וההדר המופלא של המשכן וכליו, שהכל נעשה מזהב טהור וכסף ונחושת תכלת וארגמן, והכל נראה 'נוצץ' ויפה עד מאוד. ויכולים אולי להתבלבל בזה ולהחשיב רק את ההדר והברק החיצוני [גלאנץ]. - לפיכך נצרך הכתוב להזכיר לבל נשכח התכלית והעיקר הגדול, לכוונת השראת השכינה עמנו ודקותנו בהש"ת ובתורתו.

לפיכך נצרך להזהיר בזה "וְאֵל הַקָּרָן תִּתֵּן אֶת הַקֶּדֶת",

היכנון היכנון י"ל בקרוב ממש בס"ד

שזו כל עיקר תכלית הארון שיהא כלי להחיות בו את העדות, עדות שהשכינה שורה בישראל, ודברים בכל ליבם בתורה הקדושה המונחת כאן בתוככי פנימיות הארון, ודר"ק.

*

סיפר לי מוהל אחד, נאמן ומפורסם וותיק ומומחה במלאכתו מלאכת הקודש, על ברית **מילה** אחת מיוחדת שזיכו אותו מן השמים להתעסק בה, לא רק במילת הבשר אלא גם במילת ערלת הלב הבאה בעקבותיה, להצית **הנקודה הפנימית** ולהשיב לב איש ישראל אובד ותועה בתשובה שלמה!

וטיב גופא דעובדא הכי הוה, במסגרת מקצועו עורך מוהל ירא וחרד זה גם בריתות לאנשים מבוגרים, לגרים, או ליהודים שלא נימולו עדיין מסיבות שונות, כדוגמת יוצאי **'ברית המועצות'** לשעבר, שמפחד מלכות **רוסיא** הרשעה לא נימולו מאחורי מסך הברזל, וכיוצא בהם.

כשמגיע לברית שכזו, שעל פי רוב אין ענייני המצוה ותכניה מוכרים כלל לעושיה, משתדל המוהל דגן להטעים בפני בעל הברית את יסודות המצוה וכוונותיה לפי דרגתו, ומלמדו להועיל מעת תחילת ברית הראשונה אשר כרת השם יתברך עם **אברהם אבינו** ע"ה ראש לכל הנימולים, וממנו נמשך אל כל דור אחריו דור אחד דור, הבאים עמך בברית חותמך. וכנוסח הברכה (שבת קלז:): "אֲשֶׁר קָדְשָׁנוּ בְּמִצְוָתוֹ, וְצִוָּנוּ לְהִכְנִיסוֹ בְּבְרִיתוֹ שֶׁל אֲבִרְהָם אֲבִינוּ". - לומר, שכל יהודי בכל מקום בעולם בהיותו מובדל מזרע אברהם, הרי הוא נכנס באותה ברית קודש שנכרתה עם אברהם אבינו. ונחרט חותם בעצם גופו ובשרו, שגם הוא נכנס ונתחבר ונתקשר בברית עליון שבין הקב"ה ובין כל איש מישראל, שומר ברית קודש! [עיי' ספר החינוך מצוה ב ואחרונים].

פעם אחת הוזמן להכניס בברית אדם מבוגר בן 54 מיוצאי רוסיה הסובייטית, מן האנוסים הרבים שם שנדחו והתרחקו מה' ומתורתו ומישראל עמו, וכבר נשא אשה נכרית רחמנא ליצל. ובעקבות התפוררותה הפתאומית של ברית המועצות וקריסת שלטון הרשע של הקומוניזם, וניתנה האפשרות לקיום התורה והמצוות, החליט האיש שבהיותו יהודי השייך לעם הנבחר, צריך הוא למול את עצמו ככל אחיו היהודיים.

משהגיע המוהל למעמד הברית, החל כדרכו להסביר לאיש בדברי נועם וחוץ את יסוד מצות המילה, ובגודל בערותו נצרך לספר לו מעט מיהו אותו "אברהם אבינו"... שאנו נכנסים בבריתו ממש! והאריך עימו בעניינים אלו כיד ה' הטובה עליו.

היהודי התרגש מאד מן הדברים, ובתעבת ניצוץ איש ישראל קודש שנדלקה הנקודה הפנימית בלבבו, הצהיר

בהתלהבות שחפץ הוא לערוך את הברית בבשרו בדיוק באותה צורה ובאותה מתכונת, כמו שעשאה אברהם אבינו בעצמו בהיותו בן מאה שנים!

נהוג אצל המוהלים העורכים בריתות בגילאים שכלאי, להזריק מתחילה מעט 'אלחוש', שהוא כעין הרדמה קטנה וחלשה כדי להפחית את עצמת הכאב. וכן עוד כמה שינויים קלים בצורת הכנת הברית לפניה ולאחריה, כגון בתפירות קלות הנצרכות וכיוצא.

היהודי דגן שהיה אחוז התפעלות רגשי קודש מן הסיפור המדהים של הברית שערך אברהם אבינו בעצמו בבשרו! שאל את המוהל בכל דבר שחציע לפניו בעריכת הברית: האם גם אברהם אבינו עשה כך את הברית?...

האם גם הוא ביצע 'אלחוש' ותפירות, ואחיות צבת, וכיוצא?

ענה לו המוהל בפשטות חד משמעית: לא! אברהם אבינו קיים את מצות השי"ת כפשוטה וכמאמרה! הוא תפס את האיזמל וערך את הברית בלא שום עצות ותחבולות! [על דרך שמפרשים בדברי רש"י (בראשית יח, א): "שנתן לו עצה על המילה", שהציעו לערוך המילה כמו שהיא כפשוטה, בלא שום חששות ותחבולות עזרה וסיוע שונים... - רק לסמך ולבטוח באלקים מצווה המצוה].

אם כן - אמר האיש וקבע בנחרצות - גם אנכי חפץ לעשות הברית כפשוטה כמו כן, בלא שום אלחושים ופטנטים! - הלא אמרת שאנו נכנסים בבריתו של אברהם אבינו! לכן במותאמת ממך, ערוך נא לי הברית בדיוק כמו שעשה אברהם אבינו, ואל תוסף כלום להקל את הכאב וכיוצא.

והנה חלפו ימים מספר, ולאחר שהתאושש האיש עלה לבקר את אימו הישישה, וסיפר לה על שמחתו הגדולה שזכה לערוך בעצמו ברית מילה כאברהם אבינו בשעתו! האם התרגשה עד מאוד! והחלה פתאום לבכות ולבכות, וכשכולה רוטטת מבכי פנתה לבנה ואמרה לו: עד היום נאלצתי לשחק, ולא דברתי עימך דבר מחמת ההכרח ופחד הק.ב.ב. - אך אינך יודע מאיזה משפחה חשובה באת! איך הגדול זכרנו לברכה, היה רב צדיק באחת העיירות החשובות, סבך היה מגדולי הדור צדיק מורם מעם, וכן כל זקני מכל הצדדים למעלה בקודש! - הם בוודאי התפללו שם עליך למעלה בגנוי מרומים, שתשוב אף אתה לצור מחצבתך, ותבוא עימם בברית ישראל קודש.

האיש שמע ונתחלחל מאוד, ועל אתר יצר שוב קשר עם המוהל הנאמן, וביקש הימנו לסייע בידו ולהשיבו לדת ישראל הנאמנה, כי רצונו מעתה לחיות כאיש יהודי כשר וטוב!

ואכן חזר אליו המוהל שנית, ועתה לעריכת ברית הפנימית של ערלת הלב... ובתקופה קצרה עזב האיש אותה נכרית, ונתהפך לאיש אחר בתשובה שלמה ורצויה! ונתקיימה בו בפועל ובמוחש תוצאת המילה, אשר נכרתה על ידה ערלת הלב, כמו שפסק להדיא **הגאון רבי עקיבא איגר זצוק"ל** בתשובה (קמא סימן מב) על פי דברי **העוללות אפרים** (מאמר שצב) שהמילה החיצונית היא סיבה למילה פנימית מערלת הלב, עיין שם היטב.

ובזה נתקיים בו מקרא שכתוב (דברים ל, ו): "וּמִלְּךָ ה' אֱלֹקֶיךָ אֶת לִבְּךָ, וְאֶת לִבְּךָ זֶרַע, לֹא־הִקְדָּה אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ בְּכָל לִבְּךָ וּבְכָל נַפְשְׁךָ לְמַעַן חֲיֶיךָ!".

קו ההזמנות לכל ספרי 'מכון טיב'

מהדג"צ רבי גמליאל הכהן רבינוביץ שליט"א

0733-22-76-09 מתקשרים • מזמינים • מקבלים ללא עלות דמי משלוח!

shivti11@gmail.com

יור"ל ע"י קהילת שבתי בבית ד' | רח' ישעיהו 7 ירושלים טל: 05276-10455 078-3331109

יהודי יקרא! את תחזיק טובה לעצמך, הנך מוזמן להדפיס ולהפיץ את העלון באזור מגוריך ולהיות שותף לזיכוי הרבים. המעוניינים יקבלו את העלון במייל (אפשר גם ישירות לדפוס) בקובץ להדפסת.

Anyone Interested in receiving Tiv Hakehillah weekly in Hebrew or English should Email - Sheldon@hpins.net Or | zelig@gmail.com or text 718-249-7173